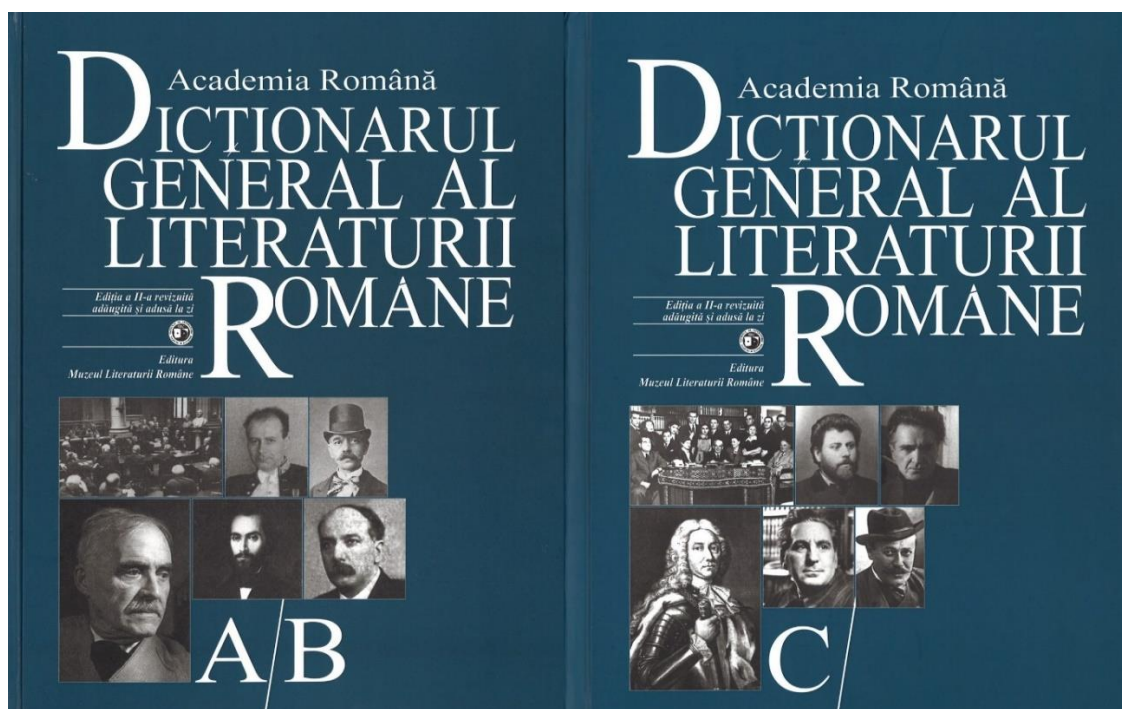

Dicționarul General al Literaturii Române

„Un dicționar este întreg universul în ordine alfabetică”, se spune adesea. Am putea adăuga că un dicționar este un univers în sine ce ordonează, ce construiește, ce reflectă originalitatea unei culturi, propria sa identitate. Rolul dicționarului este incontestabil și prin felul în care universalul poate face parte din particular prin originalitatea și transparența unei lumi în permanentă mișcare și coeziune. Societatea de astăzi își poate sprijini modernitatea și prin astfel de apariții ce întregesc o bibliotecă vie, constantă și uluitoare prin felul în care ea poate comunica prin generații.

Dicționarul este o construcție pe cât de subtilă, pe atât de prezentă ce impune claritatea informațiilor printr-un traseu tenace. Apariția cuvintelor noi este o permanentă provocare pentru lingviști în construcția dicționarelor care, în perspectiva elaborării lor, trebuie să aibă ca formă de rezistență și perspectiva atemporalității lor.

În privința dicționarelor ce cuprind în construcția lor fenomenul literar românesc, ele sunt supuse unei cercetări, am spune, diferite. Raporturile lăuntrice, respectarea proporțiilor, a condițiilor structurale impun un demers al judecății de valoare estetice și etice deopotrivă, deloc ușor. Un astfel de exemplu este **Dicționarul General al Literaturii Române** apărut recent sub egida Academiei Române

După primele ediții, din 2004, 2009, 2012, **Dicționarul General al Literaturii Române**, astăzi, în amplitudinea celor opt volume, impresionează prin felul însumat în care autorii, conceptele, publicațiile, informațiile noi aduc în atenția publicului o lucrare monumentală.

„Alcătuirea unui dicționar de asemenea proporții și cu asemenea ambiții (să cuprindă totalitatea fenomenului literar românesc, inclusiv formele adiacente – acelea ce fac parte din ceea ce numim, îndeobște, cultura literaturii) nu este deloc, se știe, o operație ușoară. Un dicționar literar nu este niciodată perfect și, luând în seamă experiența prin care am trecut pregătind ediția întâi, îmi vine să spun că un dicționar general al literaturii este condamnat, prin natura lui, să fie imperfect. Așa că orice obiecție, cinstită și orice notificare corect semnalate sunt amândouă bine primite”.(Eugen Simion, *Cuvânt înainte, Dicționarul General al Literaturii Române, Ediția a II-a revizuită adăugită și adusă la zi, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2021*).

Dicționarul General al Literaturii Române este o apariție editorială unică prin complexitatea sa, a felului în care este structurată prin concept, prin biografie, autobiografie, corespondență, critică literară, finalizate toate printr-o notă atentă la pericolul ce poate perturba relația criteriilor estetice și etice. Pentru un critic literar precum este coordonatorul acestei apariții editoriale unice, domnul academician Eugen Simion, toate acestea sunt o provocare a reușitei prin judecata de valoare care este și va rămâne un criteriu indisolubil într-un demers, de fiecare dată, inițiativ.

Un dicționar este un instrument de lucru care promite literaturii din care face parte gradul de apartenență la civilizație. În același timp, un dicționar este felul autentic prin care nu te simți izolat de celelalte literaturi prin acest exercițiu valoric, estetic, etic și nu mai puțin uman.

Într-o lume ce provoacă fenomene în căutare de sensuri și de soluții rapide, un dicționar este „un tablou, diferențiat estetic, al întregii literaturi, cu toate informațiile necesare, cu personalitățile mari și mici pe care le are, cu biografemele lor și cu o analiză succintă și clară care să lămurească, între altele, valoarea estetică a operei lor. Dicționarul este, să nu uităm, înainte de toate un instrument de informare și un ghid ce trebuie să orienteze gustul

cititorului” (*Eugen Simion, Cuvânt înainte, Dicționarul General al Literaturii Române, Ediția a II-a revizuită adăugită și adusă la zi, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2021*).

Tema acestui dicționar se reflectă, se reproduce urmând un anumit ritm mai mult sau mai puțin ascuns ținând cont și de faptul că autorii articolelor au metode diferite de abordare în cercetarea lor. Conceptul de simetrie și de analogie este supus coordonatorului care duce această comensurabilitate între întreg și părți având măsura armoniei unei analize temeinice și juste a fenomenului literar românesc.

Conf.univ.dr. Otilia Sîrbu
Secretar științific – Secția de Filologie și Literatură
Academia Română